

सहायक अनुदानाच्या संवितरण व संनियंत्रणासाठी आहरण व संवितरण अधिकारी आणि अशासकीय कार्यान्वयन प्राधिकारी यांच्याकरिता “आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक (Virtual Personal Deposit Account Administrator)” घोषित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-२०२५/प्र.क्र.२५/२-अ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक: ०७ मे, २०२५.

वाचा: शासन निर्णय वित्त विभाग क्र.संकीर्ण-२०२३/प्र.क्र.५३/कार्यासन-६, दि.१४ फेब्रुवारी, २०२४.

प्रस्तावना:-

शासन निर्णय वित्त विभाग दि.१४ फेब्रुवारी, २०२४ मधील परिच्छेद ११.१ अनुसार म.को.नि. नमुना क्र.४४ देयकांद्वारे २७-लहान बांधकामे, ३१-सहायक अनुदाने (वेतनेत्तर), ३३-अर्थसहाय्य, ३५-भांडवली मत्तेच्या निर्मितीकरिता अनुदान, ५०-इतर खर्च, ५३-मोठी बांधकामे आणि वित्त विभागाद्वारे वेळोवेळी घोषित करण्यात येतील अशा अन्य उद्देश शीर्ष अंतर्गत राज्याच्या एकत्रित निधीतून आहरित केल्या जाणाऱ्या सहायक अनुदानाच्या निधीचा विनियोग करण्यासाठी क्षेत्रिय आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांना आणि अन्य अशासकीय कार्यान्वयन प्राधिकाऱ्यांना वित्त विभागाच्या सहमतीने “आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक Virtual Personal Deposit Account Administrator (VPDA)” म्हणून घोषित करण्यासाठी संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग सक्षम आहेत. त्यानुसार कृषि विभागाच्या अधिनस्त कृषि आयुक्तालय स्तरावरील विविध योजनांकरिता नियुक्त आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांना “आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक Virtual Personal Deposit Account Administrator (VPDA)” म्हणून घोषित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यास अनुसरून शासन खालीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय:-

उक्त प्रस्तावनेमध्ये नमुद वस्तुस्थितीच्या पार्श्वभूमीवर, आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांना आणि अन्य अशासकीय कार्यान्वयन प्राधिकाऱ्यांना म.को.नि. नमुना क्र.४४ देयकांद्वारे राज्याच्या एकत्रित निधीतून २७-लहान बांधकामे, ३१-सहायक अनुदान (वेतनेत्तर), ३३-अर्थसहाय्य, ३५-भांडवली मत्तेच्या निर्मितीकरिता अनुदान, ५०-इतर खर्च, ५३-मोठी बांधकामे आणि वित्त विभागाद्वारे वेळोवेळी घोषित करण्यात येतील अशा अन्य उद्देश शीर्ष अंतर्गत आहरित केल्या जाणाऱ्या सहायक अनुदानाच्या निधीचा विनियोग करण्यासाठी “आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा (Virtual Personal Deposit Account-VPDA)” ही व्यवस्था व कार्यपद्धती लागू करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. या शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्ट-अ मध्ये नमुद कृषि विभागाच्या अधिनस्त सर्व कार्यालयातील आहरण व संवितरण अधिकारी यांना “आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक Virtual Personal Deposit Account Administrator (VPDA)” म्हणून घोषित करण्यात येत असून त्यांना यथास्थिती अधिदान व लेखा कार्यालय मुंबई, किंवा संबंधीत जिल्हा कोषागार कार्यालय किंवा संबंधीत उपकोषागार कार्यालय येथे “आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा (VPDA)” उघडण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे. या शासन निर्णयाच्या निर्गमन दिनांकापासून एक सप्ताहाच्या मुदतीत सदर आहरण व संवितरण अधिकारी हे महालेखापाल, (ले. व अ.) कार्यालयाकडून “वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक” म्हणून प्रत्यक्ष कामकाजासाठीचे प्राधिकारपत्र मिळविण्यासाठी विभागाशी संबंधित महालेखापाल, (ले. व अ.) कार्यालयास प्रस्ताव सादर करतील आणि संबंधीत महालेखापाल, (ले. व अ.) कार्यालयाबरोबर योग्य समन्वय ठेवून असे प्राधिकारपत्र सत्वर प्राप्त करून घेतील. महालेखापाल, (ले. व अ.) यांच्याकडून प्राधिकारपत्र निर्गमित झाल्यानंतर संचालनालय, लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचेकडून “आभासी ठेव लेखा प्रशासक” संकेतांक विनाविलंब प्राप्त करून घेतील. सदर कार्यवाही प्राधान्याने पूर्ण करून घेण्यासाठी संबंधीत आहरण व संवितरण अधिकारी आणि त्यांचे कार्यालय प्रमुख व्यक्तिशः जबाबदार असतील.

३. एकल नोडल खाते (Single Nodal Account) खाती असलेल्या योजना/निधी, भांडवली लेख्यावरील खर्च व ऋण शीर्षाखालील खर्च यांना आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा (VPDA) उघडण्यास सूट देण्यात येत आहे.

४. वित्त विभाग, शासन निर्णय, दि.१४.०२.२०२४ व मा. महालेखापाल यांनी दिलेल्या निर्देशानुसार शासकीय कार्यालयाच्या स्तरावरील आणि शासकीय कार्यालयाच्या व्यतिरिक्त अन्य कार्यान्वयन यंत्रणांच्या स्तरावरील आभासी वैयक्तिक ठेव लेख्यांच्या संदर्भात राज्याच्या एकत्रित निधीमधून रक्कम आहरीत केलेल्या दिनांकापासून एक वर्षाच्या मुदतीत अशी रक्कम खर्चकरणे संबंधित आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासकांसाठी अनिवार्य राहिल.

५. आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासकांनी अधिदान लेखा कार्यालय, मुंबई/ जिल्हा कोषागार कार्यालय/ उपकोषागार कार्यालया यांचे लेख्याशी दरमहा ताळमेळ घेणे बंधनकारक राहिल.

६. महाराष्ट्र कोषागार नियम १९६५ मधील नियम ४९५ “आभासी वैयक्तिक ठेव लेख्यास” लागू राहिल.

७. “आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा” (Virtual Personal Deposit Account) (VPDA) ही व्यवस्था व कार्यपद्धती लागू करण्याच्या अनुषंगाने व त्यांच्या परिणामकारक अंमलबजावणीबाबत वित्त विभागाचे संदर्भाधीन आदेशामध्ये स्वयंस्पष्ट सुचना वजा निर्देश देण्यात आलेले आहेत. सर्व संबंधित आहरण व संवितरण अधिकारी आणि त्यांचे कार्यालय प्रमुख यांनी त्यानुसार उचित कार्यवाही तातडीने करावी. प्रस्तावित व्यवस्था व कार्यपद्धती लागू न झाल्यास होणाऱ्या परिणामास संबंधित कार्यालय प्रमुख जबाबदार राहतील.

८. सदर शासन निर्णय वित्त विभाग कोषा प्रशा-५ अनौपचारिक संदर्भ क्र.९०/२०२५/कोषा प्रशा.५, दिनांक ०६.०३.२०२५ आणि महालेखापाल कार्यालयाचा क्रमांक TM/Ch.२/UOR No.३६८/कृषि व पदुम विभाग/२०२५-२६/८६ दि.२३.०४.२०२५ अन्वये दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०५०७१७२५३८६५०९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(संतोष कराड)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव
- ३) मा. उप मुख्यमंत्री (गृह) यांचे सचिव
- ४) मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सचिव
- ५) मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव
- ६) सर्व मा. मंत्री यांचे खाजगी सचिव
- ७) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/विधान परिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ, सचिवालय, मुंबई
- ८) सर्व सन्माननीय विधानसभा/ विधान परिषद व संसद सदस्य, सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग
- ९) मंत्रालयीन सर्व विभागाच्या अधिनस्त असलेल्या सर्व विभागांचे कार्यालय प्रमुख
- १०) महालेखापाल, महालेखाकार कार्यालय (लेखापरिक्षा/लेखा व अनुज्ञेता), मुंबई-१ /नागपूर-२, महाराष्ट्र
- ११) प्रधान सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे.
- १३) संचालक (सर्व), कृषि आयुक्तालय, पुणे.
- १४) कृषि सहसंचालक (सर्व), कृषि आयुक्तालय, पुणे.
- १५) संचालक (लेखा व कोषागारे), मुंबई.
- १६) सहसंचालक (सुधारणा) संचालनालय, लेखा व कोषागारे, नवीन प्रशासकीय भवन, मंत्रालय, मुंबई.
- १७) सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक.
- १८) सहाय्यक संचालक (लेखा-१), आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे.
- १९) लेखा अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.
- २०) सह सचिव/उप सचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी (सर्व), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २१) सहाय्यक संचालक (लेखा-१/२), कृषि आयुक्तालय, पुणे.
- २२) वित्त विभाग (व्यय-२/अर्थ-१३/कोषा प्रशा-५), मंत्रालय, मुंबई.
- २३) लेखाधिकारी (अर्थसंकल्प), कृषि आयुक्तालय, पुणे.
- २४) उप महाप्रबंधक, डिजिटल आणि लेणदेण बँकींग शासकिय व्यावसायिक विभाग, सायनरजी, सी-६/जी ब्लॉक बांद्रा-कुर्ला कॉम्प्लेक्स, वांद्रे (पूर्व) मुंबई- ४०० ०५१.
- २५) सहाय्यक राज्य नोडल अधिकारी, पीएफएमएस, मुंबई.
- २६) निवड नस्ती (कार्यासन २-अ).

शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण-२०२५/प्र.क्र.२५/२-अ, दि. ०७ मे, २०२५ चे सहपत्र

परिशिष्ट “अ”

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभागाच्या अधिनस्त खालील कार्यालयातील आहरण व संवितरण अधिकारी यांना “आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक (VPDA)” म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	कार्यालय	आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक
१	वसंतराव नाईक राज्य कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, नागपूर (वनामती)	वरिष्ठ प्रशासन नि लेखा अधिकारी वसंतराव नाईक राज्य कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, नागपूर.
जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी कार्यालय		
२	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी ठाणे	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी ठाणे
३	लेखाधिकारी जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी कार्यालय पालघर जिपालघर.	लेखाधिकारी गट ब जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी पालघर
४	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी रायगड	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी
५	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी रत्नागिरी	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी रत्नागिरी
६	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी सिंधुदुर्ग	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी सिंधुदुर्ग
७	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी नाशिक	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी
८	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी, धुळे	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी, धुळे
९	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी, जळगाव	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी, जळगाव
१०	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी अहिल्यानगर	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी
११	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी पुणे	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी पुणे
१२	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी सातारा	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी
१३	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी सांगली	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी
१४	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी सोलापूर	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी
१५	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी कोल्हापूर	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी
१६	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी छत्रपती संभाजीनगर	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी
१७	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी बीड	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी बीड
१८	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी, जालना
१९	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी धाराशिव	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी
२०	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी लातूर	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी
२१	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी नांदेड	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी

२२	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी परभणी	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी परभणी
२३	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी अमरावती	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी
२४	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी, अकोला	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी, अकोला
२५	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी, बुलढाणा	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी, बुलढाणा
२६	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी यवतमाळ	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी
२७	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी, वाशिम	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी,
२८	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी नागपूर	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी नागपूर
२९	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी वर्धा	जिल्हा मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी अधिकारी वर्धा
३०	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी , भंडारा	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी , भंडारा
३१	तंत्र अधिकारी जिल्हा अधीक्षक कृषिअधीक्षक. कार्यालय गोंदिया	तंत्र अधिकारी, गट ब, जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी गोंदिया
३२	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी चंद्रपूर	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी चंद्रपूर
३३	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी गडचिरोली	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृद चाचणी अधिकारी गडचिरोली
विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, किटकनाशके चाचणी प्रयोगशाळा		
३४	विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, किटकनाशक चाचणी प्रयोगशाळा, ठाणे	रसायन शास्त्रज्ञ, किटकनाशक चाचणी प्रयोगशाळा
३५	बीज परीक्षण अधिकारी, बीज परीक्षण प्रयोगशाळा, पुणे	बीज परीक्षण अधिकारी,
३६	विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, खत नियंत्रण प्रयोगशाळा, पुणे	विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, खत नियंत्रण प्रयोगशाळा
३७	विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, किटकनाशके चाचणी प्रयोगशाळा, पुणे	विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, किटकनाशके चाचणी प्रयोगशाळा
३८	विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, कीटकनाशक उर्वरित अंश तपासणी प्रयोगशाळा, पुणे	विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, कीटकनाशक उर्वरित अंश तपासणी प्रयोगशाळा, पुणे
३९	विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, खत नियंत्रण प्रयोगशाळा, कोल्हापूर	विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, खत नियंत्रण प्रयोगशाळा, कोल्हापूर
४०	तंत्र अधिकारी, जैविक कीड नियंत्रण प्रयोगशाळा, छसंभाजीनगर . (औरंगाबाद)	तंत्र अधिकारी, गट ब जैविक कीड नियंत्रण प्रयोगशाळा, औरंगाबाद
४१	विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, खत नियंत्रण प्रयोगशाळा, छसंभाजीनगर . (औरंगाबाद)	विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, खत नियंत्रण प्रयोगशाळा,
४२	विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, किटकनाशक चाचणी प्रयोगशाळा, छ(औरंगाबाद) संभाजीनगर .	रसायन शास्त्रज्ञ, किटकनाशक चाचणी प्रयोगशाळा
४३	बीज परीक्षण अधिकारी, बीज परीक्षण प्रयोगशाळा, परभणी	बीज परीक्षण अधिकारी
४४	तंत्र अधिकारी, जैविक कीड नियंत्रण प्रयोगशाळा, परभणी	तंत्र अधिकारी, गट ब जैविक कीड नियंत्रण प्रयोगशाळा, परभणी

४५	तंत्र अधिकारी, जैविक कीड नियंत्रण प्रयोगशाला, नांदेड	तंत्र अधिकारी, मसे गट ब.कृ., जैविक कीड नियंत्रण प्रयोगशाला, धामणगाव
४६	तंत्र अधिकारी, जैविक कीड नियंत्रण प्रयोगशाला, सेलू	तंत्र अधिकारी, मसे गट ब.कृ., जैविक कीड नियंत्रण प्रयोगशाला,
४७	बीज परीक्षण अधिकारी, बीज परीक्षण प्रयोगशाला, नागपूर	बीज परीक्षण अधिकारी
४८	विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, कीटकनाशक उर्वरित अंश तपासणी प्रयोगशाला, नागपूर	विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, कीटकनाशक उर्वरित अंश तपासणी प्रयोगशाला, नागपूर
४९	विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, खत नियंत्रण प्रयोगशाला, नाशिक	विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, खत नियंत्रण प्रयोगशाला
५०	तंत्र अधिकारी, जैविक कीड नियंत्रण प्रयोगशाला, धुळे	तंत्र अधिकारी, जैविक कीड नियंत्रण प्रयोगशाला, धुळे
५१	तंत्र अधिकारी, जैविक कीड नियंत्रण प्रयोगशाला, जळगाव	तंत्र अधिकारी, जैविक कीड नियंत्रण प्रयोगशाला, ममुराबाद जिल्हाजळगाव-
५२	तंत्र अधिकारी, जैविक कीड नियंत्रण प्रयोगशाला, अहमदनगर	तंत्र अधिकारी, जैविक कीड नियंत्रण प्रयोगशाला, अहमदनगर
५३	तंत्र अधिकारी, जैविक कीड नियंत्रण प्रयोगशाला, अमरावती	तंत्र अधिकारी, गट ब, जैविक कीड नियंत्रण प्रयोगशाला, अमरावती
५४	विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, खत नियंत्रण प्रयोगशाला, अमरावती	विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, खत नियंत्रण प्रयोगशाला
५५	विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, कीटकनाशक चाचणी प्रयोगशाला, अमरावती	रसायन शास्त्रज्ञ, कीटकनाशक चाचणी प्रयोगशाला,
५६	तंत्र अधिकारी, जैविक कीड नियंत्रण प्रयोगशाला, बुलढाणा	तंत्र अधिकारी, गट ब, जैविक कीड नियंत्रण प्रयोगशाला, बुलढाणा
५७	तंत्र अधिकारी, जैविक कीड नियंत्रण प्रयोगशाला, यवतमाळ	तंत्र अधिकारी, मसे गट ब.कृ., जैविक कीड नियंत्रण प्रयोगशाला

*****